

SLOVENSKI PRIJATEL.

Leto 1871.

XX. tečaj.

Vredil in založil

Andrej Einšpieler,

knegoškofjski duh svetovalec, katehet in učitelj

na c. k. višji realki v Celovcu.

V CELOVCU.

Natisnila Jan. & Frid. Leon,

SLOVENSKI

PRILLAG

I Va

24463

Andrija Einsploh

V. CELJACI

Nacionalni arhiv, Ljubljana

Kazalo.

I. Pridige za nedelje.

	Stran.
4. nedelja po sv. treh kraljeh: Kaj nam je storiti v skušnjavah?	1
Septuagesima: Od duhovne lenobe	17
Seksagesima: Ali smo dolžni pridige in kerš. nauke poslušati?	23
Pustna nedelja ali Kvinkvagesima: Od pustnih norčij	30
1. postna nedelja: Zakaj se postimo?	49
2. " " Naše spremenjenje sodni dan tirja zatajevanja in morjenja samega sebe	56
3. " " Od krive in prederzne sodbe	61
4. " " Homilija	97
5. " " Greh je naj večje hudo	143
Velikonočna nedelja: Kako po opravljeni velikonočni spovedi živeti	105
Bela nedelja: Od vere	155
2. povelikonočna nedelja: Jezus je dobri pastir	160
3. " " Veselje hudobnih in žalost pravičnih na tem svetu	163
4. " " Misli v spomladanskem času	168
5. " " Od molitve	174
6. " " Kaj pomaga brati dobre bukve?	185
Binkoštna nedelja: Sv. Duh v podobi gorečih jezikov	193
2. pobinkoštna nedelja: Zakaj je Jezus daritev sv. maše postavil?	215
3. " " Grešnikovega preobnjenja se vsi veselijo	220
4. " " Od ponočnih grehov	225
5. " " Prepirljiv človek samemu sebi naj večo škodo naredi	243
6. " " Od varčnosti	247
7. " " Od današnjih krivih prerokov	253
8. " " Mi smo oskrbniki, ne posestniki pozem- ljskega bogastva	258

9. pobinkoštna nedelja:	Od božjih obiskovanj in naše trdovratnosti	264
10. " "	Naša nehvaležnost do Boga	291
11. " "	Bog tudi takrat prav dela, kadar hude vremena nam pošilja	299
12. " "	Bolna vest in vsmiljeni Samarjan	317
13. " "	Nadloge so nam velike sreče	321
14. " "	Od iskanja božjega kraljestva	334
15. " "	Spominjajmo se smrti	352
Sladkega imena Marijnega: Marija tolažnica žalostnih		358
16. pobinkoštna nedelja:	Kako nam je praznike prav praznovati	363
17. " "	Bog je ljubezen in hoče le ljubezen	309
18. " "	Kaj se pravi Boga kleti?	380
19. " "	Od božjega ropa	386
20. " "	Posvetna ljubezen nevarna merzlina	391
21. " "	Keršanska spravilnost	369
22. " "	Človek je kralj	400
23. " "	Homilija	405
Roženkrauska nedelja: Sveti roženkranc — prelepa molitev		411
Zahvaljena nedelja: Priden kmet podoba dobrega kristjana		417
24. pobinkoštna nedelja:	Homilija	348
25. " "	Tri ženotove zerna	454
26. " "	Od posledne sodbe	481
1. adventna nedelja:	Troje pripomočkov za srečen sodnji den	486
2. " "	Jezus pohvali Janeza	490
3. " "	Spoznanje Jezusa Xristusa	500
4. " "	Od kmečijskega stanu	505
Sveti dan: Veselje tega praznika		512
Nedelja pred novim letom: Misli na poslednjo nedeljo v letu		515
Nedelja pred razglašenjem Gospodov: Bog človeka kliče		530
Novo leto: Poglejmo v staro in novo leto		536
1. nedeljo po sv. treh kraljeh:	Ljudem prikupovati se je prazno; prijaznost z Bogom je boljša, kot prijaznost z vsem svetom	547
2. " "	po razglašenju Gospoda: Homilia	553
3. " "	po sv. treh kraljeh: Srečen je hlapčevski stan	557
Septuagesima: Homilija		562

II. Pridige za zapovedane praznike.

Svečnica: Kaj pomenja sveča?	13
Praznik sv. Jožefa: Zakaj so različni stanovi na svetu?	67
V god Včlovečenja Sina božjega in oznanenje matere Marije: Kako je moliti angeljeve češčenje?	72

	Stran
Velikonočni ponedlek: Zakaj Jezus ne ostane pri nas?	150
Kristusov vnebohod: Homilija	179
Binkoštni ponedlek: Sv. Duh v podobi goloba	193
Praznik sv. Trojice: Ali živé sedaj kristjani po krstni obljudi	204
Praznik sv. rešnjega Telesa: Jezusova ljubezen svetega rešnjega Telesa in naša dolžnost	209
God sv. Petra in Pavla: Papeži in njih sedež v Rimu	269
Praznik vnebovzvetja prečiste device Marije	305
Mala gospojnica v god rojstva Marije device: Katoljškega kristjana rojstne bukve	346
God vseh svetnikov: Po katerem potu so svetniki hodili, in po katerem mi hodimo	433
God neomadeževanega spočetja D. Marije: Nodolžnost je draga, kako jo obraniti	495
God sv. Štefana: Nauki iz smerti sv. Štefana	520
Za novo leto: Poglejmo v staro in novo leto	536
Svetih 3 kraljev god: Jezus je kralj	542

III. Pridige za cerkvene godove in praznike.

God sv. Neže, dev. in muč.: Svet je nevaren	7
Postne Pridige: Od žalost Matere božje — O Marijnih žalost sploh	35
" " Od 7 poslednih Jezusovih besed: 1. beseda Jezusova na križu	42
" " 1. Marijna žalost — Simeonovo prerokovanje v templjnu	78
" " 2. " " Beg v Egipt	83
" " Od 7 poslednjih Jezusovih besed: 2 b. Jezusova na križu	88
" " " " " " 3. b. Jezusova na križu	94
" " 3. Marijna žalost. — Zguba 12letega Jezusa	107
" " 4. " " Jezus sreča svojo Mater s križem	111
" " 5. " " Marija stoji pod križem	116
" " 6. " " Jezusa Marji v naročjo položé	120
" " 7. " " Jezusa v grob položé	124
" " Od 7 poslednih Jezusovih besed. 4. in 5. beseda na križu	133
" " " " " " 6. " 7. beseda na križu	139
God sv. Alojzija: 3 rožice	230

	Stran
Praznik sv. Janez kerstnika: Velik svetnik je Janez K.	235
God sv. Alekš: Njegovo življenje	273
God sv. Magdalene: Kdor je Magdaleno posnemal v grehu, pa jo tudi naj posnema v pokori	279
God sv. Ane: Čemu božje poti in cerkve na gorah?	285
God sv. Lorenca: Življenje sv. L. kaj nas uči?	328
God vseh Angeljev varhov: Kako mora odraščeni človek na svoji duši otrok postati	341
God sv. Daniela sv. preroka: Nauki iz njegovega življenja	374
God sv. Uršule: Vojska za čistost	422
God vseh vernih duš: Za verne duše moliti v vicah je naša ve- lika dolžnost	441
God sv. Elizabete: Nauk iz življenja sv. Elizabete	460
God sv. Martina: Sv. Martin brez sebičnosti in poln ljubezni do bližnjega	465
God sv. Leonarda: Ne le nenavadno svestost, tudi najniže opravi- vila nas zvoličajo	471
God sv. Lucije: Ona je bila čista, usmiljena, stanovitna	476
Praznik sv. Janeza: Pridiga za sedajne okoliščine	525

IV. Pridige o raznih priložnostih.

Kratek nagovor pri procesiji v križevem tednu: Delaj, moli in vsmili se vbogih!	190
Govor v dvajsetletnici Kerških in Lavautinskih sošolcev v Žab- nicah 22. avg. 1871: Tri lepe strani te obletnice	426

Duhovske zadeve in oznanila o „Družbi sv. Mohora“ v vsakem številu.

Preljubi moji slovenski bratje!

Upam in iz več dopisov tudi vem, da mojih „**Stimmen aus Innerösterreich**“ še niste pozabili. V ravno tem duhu, ki je navdajal ta imenovani časnik, izhaja v Celovcu že tri leti nemški tednik: „**Kärntner Blatt**“. Poslušajte, kako se je oglasil za prihodnje leto 1872:

Pränumerations-Einladung.

Soll das „**Kärntner-Blatt**“ mit Neujahr 1872 ein „**Tagblatt**“ oder **Wochenblatt**“ werden, diese Frage wurde nach allen Seiten hin erwogen. Das 2- oder 3malige Erscheinen in der Woche bringt in Folge der Stempeltaxe und des Postporto eine bedeutende Vertheuerung des Blattes hervor, ohne dem Lesepublikum einen nennenswerthen Vortheil zu gewähren und andere Blätter entbehrlich zu machen

Nachdem nun mit Neujahr 1872 in Klagenfurt ohnehin **drei Tagblätter** erscheinen und ihren Segen über Kärnten im reichlichsten Masse ausschütten werden: so dürfte es angezeigt sein, das „**Kärntner Blatt**“ als **Wochenblatt**, immer wenigstens **zwei Bogen stark** und **war Donnerstags** um 8 Uhr Vormittags, erscheinen zu lassen.

In jedem Lande bestehen an Seite der „**Tagblätter**“ auch noch „**Wochenblätter**“, welche ihrer kurzen Zusammenfassung der wichtigeren Ereignisse und ihres niedern Preises besonders für den **kleinen Bürger- und Bauernstand** bestimmt und geeignet sind.

Das „**Kärntner-Blatt**“ wird nun in Verfolgung dieses Zweckes zwei Abtheilungen enthalten. Ein Bogen wird **der Politik** und den Ereignissen auf diesem Felde so wie den Original-Korrespondenzen, den Lokalnachrichten, den Auszügen aus den Amtsblättern, dem Kurszettel, den Getreidepreisen und andern kleinen Nachrichten gewidmet sein.

Der 2. Bogen als **Beilage** ist aber für das Feuilleton und solche Artikel bestimmt, welche einen bleibenden Werth haben und am Ende eines Jahrganges als ein Buch eingebunden werden können.

Die Tendenz des „**Kärntner-Blatt**“ ist allgemein bekannt: **Gleichberechtigung aller Länder, aller Völker und aller Personen** in einem nach den Grundsätzen der pragmatischen Sanktion und des Oktoberdiploms unter dem erlauchten Habsburger Regenten Hause unzertrennlich geeinigten Oesterreich.

Die Opfer, welche in Oesterreich für die gegnerische Presse von allen Klassen der Bevölkerung gebracht werden, sind ungeheuer und wären einer bessern Sache werth.

Möchten sich doch auch die wahrhaft freisinnigen, der Kirche und dem Vaterlande aufrichtig und ehrlich wohlmeinenden zugehörigen Patrioten aufrufen, zusammen thun und das Organ ihrer Partei unterstützen!

Die Preise sind möglichst gering gestellt.

Das „Kärntner-Blatt“ kostet im Jahre 1872:

Mit Zustellung:		Ohne Post oder abgeholt:	
Ganzjährig . . .	5 fl. — kr.	Ganzjährig . . .	4 fl. — kr.
Halbjährig . . .	2 „ 50 „	Halbjährig . . .	2 „ — „
Vierteljährig . . .	1 „ 30 „	Vierteljährig . . .	1 „ — „
Monatlich . . .	— „ 50 „	Monatlich . . .	— „ 42 „

Die Redaction wird aus Liebe zur guten, gerechten Sache alles aufbieten, um den geehrten Lesern das Wochenblatt durch Reichhaltigkeit des Stoffes interessant, durch Sicherheit der Nachrichten verlässlich und durch Gemeinfasslichkeit der Sprache unterhaltend zu machen.

Alle Freunde der katholischen Kirche und des österreichischen Kaiserstaates, namentlich die Herren Ausschüsse der Gemeinde-Vertretungen, die Mitglieder der kath. konst. Volksvereine, insbesondere aber die katholischen Seelsorger werden höflichst gebeten, das „Kärntner-Blatt“ — als das Organ der grossen katholisch-föderalistischen Rechtspartei in Oesterreich — durch eigene Pränumerations-, Anempfehlung, Verbreitung und durch schriftliche Mittheilungen von Nachrichten aus allen Gegenden Kärntens nach Kräften zu unterstützen.

Die Pränumerationsgelder bitten wir noch zur rechten Zeit — **längstens noch im Laufe dieses Monats** — an die **Administration des Blattes, Schüttgasse Nr. 132**, gefälligst einsenden zu wollen.

Nekdajni časnik „**Stimmen aus Innerösterreich**“ se je potegoval za versko, politično in narodno ravnopravnost. Ravno to dela „**Kärntner Blatt**“, pa tako da dela katoliško politiko. Katoliška politika pa meri na to, naj se Avstrija postavi na katoliško podlago, naj Avstrija deli enake pravice vsem deželam in vsem narodom po znanih besedah: Enake bremena-enake pravice.

Slovenski bratje! Katoličani smo mi Slovenci bili, smo in bomo; zatoraj sežimo si v roko in podpirajmo eden drugega po svoji moči. Naj nas ločijo gore, planine in reke, — v sercu smo ene misli, ene duše, ene ljubezni. Časi so za nas slovenske katoličane, posebno za nas na Koroškem, hudi in žalostni. Slovenci po Štajerskem, Krajnskem, Goriškem in Primorskem ne pozabite, ne zapustite nas! „**Kärntner Blatt**“ je edini časnik, ki na slovenskejši zemlji brani v nemškem jeziku proti nemškim nasprotnikom predrage svetinje naše. Položite na oltar majke Slovenije nekaj goldinarjev na leto in pomagajte, da mi borivci na nemški meji ne obnemagamo! Lepo prosimo, naj se naroči, komur je Bog dal toliko, da se naročiti zamore! Z Bogom!

Vas stari prijatelj

Andrej Einšpieler.